

Uddannelse og job

Slutmål

Eleverne skal i emnet uddannelse og job opnå kompetencer til at træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger, forståelse for betydningen af livslang læring samt alsidig viden om uddannelses- og erhvervsmuligheder. Der arbejdes indenfor 3 temaer: Personlige valg, fra uddannelse til job og arbejdsliv.

Kompetencemål efter 9.kl

Personlige valg: At eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger.

Fra uddannelse til job: At eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder.

Arbejdsliv: At eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere.

Færdigheds- og vidensmål

1. Personlige valg
 - Eleven kan formulere personlige mål for uddannelse, job og karriere
 - Eleven har viden om egne ressourcer, forudsætninger og karriereønsker
 - Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder
 - Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger
 - Eleven kan træffe begrundede valg af uddannelse i et job- og karriereperspektiv
 - Eleven har viden om sammenhæng mellem karriereveje, personlige værdier, interesser og færdigheder
2. Fra uddannelse til job
 - Eleven kan redegøre for mulige sammenhænge mellem uddannelse og job
 - Eleven har viden om uddannelsesveje og senere jobmuligheder lokalt, nationalt og internationalt
 - Eleven kan vurdere information om uddannelse og job
 - Eleven har viden om kildekritisk informationssøgning om uddannelse og job
 - Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætter
 - Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætter
3. Arbejdsliv
 - Eleven kan vurdere forhold i arbejdsliv med betydning for valg af uddannelse og job
 - Eleven har viden om rammer, betingelser og muligheder for ansatte, selvstændige og iværksættere
 - Eleven kan vurdere betydning af vilkår og forandringer på arbejdsmarkedet
 - Eleven har viden om et foranderligt arbejdsmarked
 - Eleven kan vurdere betydningen af livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere
 - Eleven har viden om livslang læring

Undervisningsplan

Emnet uddannelse og job indgår i undervisningen i skolens obligatoriske fag. Denne integration i fagene understøtter det tværfaglige fokus, som er særlig karakteristisk for emnet. Der er en række faglige snitflader mellem uddannelse og job og de obligatoriske fag, som sættes i spil. Disse beskrives i det følgende på forskellige alderstrin.

På Vidarskolen udbydes en bred vifte af teoretiske fag, kunst og kunsthåndværk, som giver eleverne en anvendelsesorienteret og varieret skoledag. Dette giver den enkelte elev mulighed for at arbejde med mange sider af sig selv og dermed opnå et solidt kendskab til sine egne styrke og svagheder samt potentialer, herunder uformelle kompetencer – også når det gælder valg af ungdomsuddannelse og fremtidig karrierevej. Eleverne opnår endvidere forståelse for, at uddannelse og livslang læring er et middel til at nå fremtidige erhvervs- og beskæftigelsesmål. Erhvervsaspektet og indblikket i praktiske arbejdsfunktioner har en central placering i undervisningen særligt i 9. klasse.

Steinerpædagogikken forudsætter en tæt tilknytning mellem elev og lærer særligt via en gennemgående klasselærer fra 1. til og med 8. klasse, og denne voksne har et indgående kendskab til elevens hele liv og et tæt samarbejde med hjemmet. Skolegangen byder på mange fælles oplevelser, som danner ramme for den individuelle samtale, hvor læreren har tid til at spørge ind til elevens forventninger til fremtiden, og en drøftelse af, hvad drømmene har af konsekvenser for arbejdsliv og karriere. Der er tale om en aformel undervisning, hvor eleven kan opleve en voksen interesse for egne valg og en opbakning til at gennemføre disse valg. Steinerpædagogikken lægger vægt på den positive tilgang til elevens evner og muligheder. Den brede fagpakke betyder, at alle elever også møder deres udfordringer og bliver klar over egne styrker og kompetencer samtidigt med at de ved, hvor en ekstra indsats er nødvendig.

Bh.kl-7.klasse:

I forløbet tages udgangspunkt i elevernes nære virkelighed, deres hverdag i familie, fritid og i skole. Der arbejdes med arbejdsbegreber fra hverdagen og bygges videre på elevernes egne erfaringer med arbejde, arbejdspladser, voksenroller og den umiddelbare nære omverden.

I 3. klasse undervises tværfagligt i de forskellige håndværksfag, hvilket giver eleverne en meget konkret viden om, hvilke muligheder der er for at udøve håndværk. I opdagelsen af hvilke fag der er et håndværk kommer der naturligt ind på andre beskæftigelsesmuligheder, og eleverne kan give udtryk for egne drømme og forventninger i de fælles samtaler igennem året.

Fra 7.klasse deltager eleverne i et skoleforedrag, hvor gamle elever eller forældre kommer og fortæller om deres uddannelses- og karrierevalg, hvilket hvert år konkretiserer muligheder og livsveje.

8. og 9. klasse

Skolens studievejleder arbejder tæt sammen med klasselærerne og - lederne om at undervisningsparathedsvurdere eleverne i 8. og 9. klasse og hvis, der er elever, som har

udfordringer med at opnå dette, indledes et samarbejde med forældre om at finde den rette løsning.

I 8. og 9. klasse indbydes elever og forældre til særlige informationsaftener om skolens ungdomsuddannelses tilbud med Steiner-HF og andre muligheder for at tage en ungdomsuddannelse herunder i udlandet. Eleverne får desuden mulighed for brobygning på ungdomsuddannelser for dermed at blive i stand til at træffe det rigtige valg.

Oplevelser i introkurser, brobygning, virksomhedsbesøg mv. efterbehandles, og eleverne udfordres på viden og holdninger. I samfundsfag arbejdes der desuden i 9. klasse med den danske model.

I 9. klasse planlægges og gennemføres et erhvervspraktikophold i virksomheder som del af samfundsfagsundervisningen, hvormed eleverne opnår kompetencer indenfor det personlige valg og arbejdsliv eller sagt på en anden måde, giver opholdet eleverne en form for tidlig professionsafklaring. Som forberedelse til erhvervspraktikken arbejder de med virksomhedsformer og forretningsplaner herunder laver de deres egen virksomhed, med detaljeret forretningsplan. Dette fremlægges ved præsentationsværktøjer.

I 9. klasse arbejdes med landbrug som kilde til den mad vi lever af, bæredygtig landbrugsdrift og landbruget som erhverv. Eleverne er på en uges ophold på en biodynamisk gård syd for Kalmar i Sverige. De får erfaring med arbejde i marker, drivhus, hønseri og i pakkeri med rengøring og pakning af grønsager til supermarkeder mv., og får indsigt i bæredygtigt landbrug og viden om bl.a. vekseldrift, gødning og balance mellem antal dyr og plantearealer.

På steinerskolen introduceres eleverne fra 9. klasse endvidere til flere forskellige håndværk bl.a. smedning via håndværksmæssige aktiviteter. Her udvikles og udfordres håndværksmæssige kompetencer gennem arbejde med forskellige materialer i forskellige arbejdsprocesser. Det er et område som udbygges i 10. Klasse og hf.

Skolens opbygning, hvor eleven ikke oplever en afslutning efter 9. klasse, men et skift til overskolen efter 8. klasse, sammenlagt med at eleven har oplevet de "store" elever på skolen i 10. Klasse samt Steiner-HF, gør at ungdomsuddannelserne er en naturlig del af elevens opfattelse af et fuldført uddannelsesforberedende skoleforløb. Det betyder ikke, at alle elever vælger at fortsætte deres skolegang på Vidarskolen i 10.klasse og hf, der udskrives også elever til andre videre skoleforløb.

Tværgående temaer

Undervisningen i uddannelse og job tilrettelægges med udgangspunkt i kompetenceområderne og under hensyntagen til de tre tværgående temaer sproglig udvikling, it og medier samt innovation og entreprenørskab, hvor det er meningsgivende. Eleverne får mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder, ved at undervisningen, i det omfang det er muligt, inddrager de tværgående emner og problemstillinger.